

ними паперами, валютній, комісійній, розрахунково-касовій, карткового бізнесу, наданню послуг (особливо нетрадиційних) тощо.

Це незвичний до цього часу підхід, але він надійно спрацьовує при підборі майбутніх спеціалістів для банку. Адже банки, які швидко розвиваються, не можуть здійснювати набір спеціалістів спонтанно і навмання, шляхом проб і невдач, запрошуючи їх на роботу після 5-го магістерського курсу, а потім ще рік формувати у них практичні навички. Адже це втрата конкурентних спроможностей на кожному молодому спеціалістові — майже 2 роки. Якщо враховувати, що щороку банк оновлюється випускниками вузів на 10—15 %, то тут втрати не тільки на самій якості спеціалістів, але й через їх початкову непрофесійність — на недоодержанні доходів і нерациональних витратах, які є супутниками процесу оновлення кадрів.

Студентів, які витримали тестування, банк зараховує на конкретні посади певних відділів банку, таким чином, щоб за період магістерської практики (десь біля 8 місяців) майбутній спеціаліст попрацював на 3—4 різних посадах і можна було б визначити його здібності до певного виду банківських операцій, з тим, щоб професійно орієнтувати його при прийомі на роботу і мати швидку і ефективну віддачу.

Ця практика підбору спеціалістів вже декілька років зарекомендувала себе в таких банках, як АБ «Експрес-банк» та ВАТ Банк «БІГ-Енергія» і є домінуючою.

На нашу думку, такий підхід вписується також у Болонський процес підвищення ефективності підготовки спеціалістів ВНЗ.

*М. В. Головка, канд. пед. наук, доц.,
кафедра педагогіки та психології*

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКЛАДАННЯ В УМОВАХ ПРОФІЛЬНОЇ 12-ТИРІЧНОЇ ШКОЛИ

Тенденції розвитку сучасної загальноосвітньої та вищої школи передбачають методологічну переорієнтацію традиційного суб'єкт-об'єктного підходу в навчанні (коли учень або студент розглядалися як об'єкт педагогічного впливу) на суб'єкт-суб'єктне навчання, спрямоване на розвиток творчої особистості учня та студента. У 12-тирічній профільній школі навчальний процес спрямовується не стільки на забезпечення учня певною сумою знань, умінь та навичок, а, в першу чергу, на формування

його компетенцій (загальних здатностей, що базуються на знаннях, досвіді, цінностях, здібностях, набутих у процесі навчання).

Сучасний вчитель має спрямовувати свою педагогічну діяльність не на передачу знань, а саме на формування компетенцій, як інтегрованих, складних умінь та якостей особистостей. Тому виникає потреба удосконалення методики підготовки майбутніх вчителів до викладання в умовах 12-тирічної школи.

Серед основних компетенцій, які мають формуватися в процесі навчання в середніх загальноосвітніх закладах виділяють: соціальні (формування відповідальності, активності у прийнятті рішень та у суспільному житті, толерантності тощо); полікультурні (розуміння та взаємоповага між людьми різних традицій та культур); комунікативні (опанування усним та писемних спілкуванням, мовами); інформаційні (активне оволодіння новими інформаційними технологіями, формування вмінь критично осмислювати та використовувати отриману інформацію); саморозвитку та самоосвіти (потреба та готовність до постійної, наполегливої самоосвіти); компетенції, які реалізуються через прагнення та здатність до раціональної продуктивної та творчої праці.

Важливою особливістю навчання у 12-річній школі є його диференційованість як рівнева, так і профільна. Це ставить нові вимоги до професійних якостей педагогів, які будуть працювати в школі. Рівнева диференціація передбачає орієнтацію на чітко визначені відповідні рівні засвоєння навчального матеріалу при сталому його обсязі. З огляду на це, важливого значення набувають вміння та готовність вчителя-випускника вищого навчального закладу до організації диференційованого навчання, викладання поглиблених курсів, організації факультативних занять. Метою такого підходу є підготовка учнів основної школи до свідомого вибору відповідного профілю в старшій школі.

Саме в старшій школі має реалізовуватися профільна (за змістом) диференціація, оскільки за Концепцією 12-тирічної загальноосвітньої школи вона передбачається переважно як профільна, що дасть можливість найбільш повно враховувати індивідуальні особливості, здібності та вподобання учнів, які готуються до самостійного життя.

Разом з тим, варто зауважити, що програми та підручники для профільної школи знаходяться в стані розробки, відбувається розвиток змісту й організації навчання на основі діяльнісного підходу.

Психолого-педагогічний цикл, який завершує професійну підготовку майбутнього вчителя економіки, має бути спрямований,

в першу чергу, на формування та розвиток у студентів таких вмінь і навичок:

— розвивати творчий підхід до організації навчального процесу, підвищення професійного рівня та використання в практичній роботі сучасних досягнень методики викладання та суміжних наук;

— забезпечувати диференціацію та індивідуалізацію навчання;

— здійснювати психологічну діагностику схильності учнів до вивчення предметів того чи іншого профілю з акцентом на майбутню професію;

— розробляти та реалізовувати курси за вибором та факультативні курси;

— планувати самостійну роботу учнів, вага якої зростає у профільній школі, розробляти завдання для самостійної роботи;

— розробляти еталонні вимірники навчальних досягнень та використовувати їх;

— ефективно використовувати комп'ютерно-орієнтовані технології у навчанні, педагогічні програмні засоби для навчання та оцінювання навчальних досягнень.

Удосконалення процесу професійної підготовки майбутнього вчителя з огляду на потреби та пріоритети профільної школи забезпечить не лише ефективне функціонування загальноосвітньої школи, а й матиме важливе значення для розвитку вищої професійної освіти, успішність якої значною мірою залежить від рівня підготовки та свідомого вибору майбутньої професії випускника загальноосвітнього навчального закладу — абітурієнта вищого навчального закладу.

Т. Ф. Гордєєва, канд. екон. наук, доц.,
кафедра міжнародної торгівлі

ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ

Приєднання КНЕУ до Болонського процесу та запровадження накопичувальної системи оцінювання знань підвищили активність аудиторної та позааудиторної роботи студентів. Проте з'ясувалося, що одного цього ще недостатньо для формування компетентного майбутнього фахівця. Існуюча система освіти в основному зорієнтована на накопичення знань студентами. На противагу цьому ри-